

Cuprins

Considerente	21
LEGEA NR. 53/2003 – CODUL MUNCII – COMENTAT –	23
TITLUL I. DISPOZIȚII GENERALE	25
Capitolul I. Domeniul de aplicare	25
Art. 1. Domeniul de reglementare.....	25
Art. 2. Subiectele raporturilor de muncă.....	27
Capitolul II. Principii fundamentale	29
Art. 3. Libertatea muncii.....	29
Art. 4. Interzicerea muncii forțate. Excepții.....	31
Art. 5. Egalitatea de tratament. Principiul nediscriminării.....	33
Art. 6. Protecția socială a salariaților.....	35
Art. 7. Libertatea asocierii.....	37
Art. 8. Buna-credință și consensualitatea în relațiile de muncă.....	38
Art. 9. Libertatea muncii în U.E. și în alte state.....	40
TITLUL II. CONTRACTUL INDIVIDUAL DE MUNCĂ	42
Capitolul I. Încheierea contractului individual de muncă	42
Art. 10. Definiție.....	42
Art. 11. Clauze interzise.....	44
Art. 12. Durata contractului individual de muncă.....	46
Art. 13. Capacitatea juridică de exercițiu a salariatului.....	47
Art. 14. Capacitatea juridică de exercițiu a angajatorului.....	49
Art. 15. Interzicerea muncii și a activităților ilicite sau imorale.....	50
Art. 16. Consimțământul părților. Forma scrisă și înregistrarea contractului.....	51
Art. 17. Informarea prealabilă la încheierea și modificarea contractului.....	54
Art. 18. Informarea prealabilă a salariaților care vor munci în străinătate.....	57
Art. 19. Sancțiunea neinformării prealabile.....	59
Art. 20. Clauzele specifice ale contractului individual de muncă.....	60

Art. 21. Clauza de neconcurență. Condiții și efecte.....	61
Art. 22. Durata efectelor clauzei de neconcurență.....	65
Art. 23. Limitări ale clauzei de neconcurență	66
Art. 24. Urmările nerespectării clauzei de neconcurență.....	67
Art. 25. Clauza de mobilitate. Prestațiile cuvenite	68
Art. 26. Clauza de confidențialitate. Efecte.....	70
Art. 27. Obligativitatea certificatului medical la angajare	72
Art. 28. Obligativitatea certificatului medical în alte situații	74
Art. 29. Verificarea prealabilă a aptitudinilor profesionale.....	76
Art. 30. Încadrarea pe bază de concurs sau examen.....	78
Art. 31. Perioada de probă. Durată și efecte	79
Art. 32. Unicitatea perioadei de probă. Excepții	83
Art. 33. Limitări ale perioadei de probă	85
Art. 34. Registrul general de evidență a salariaților	86
Art. 35. Cumulul contractelor individuale de muncă.....	88
Art. 36. Încadrarea în muncă a cetățenilor străini și apatrizilor	90
Capitolul II. Executarea contractului individual de muncă.....	92
Art. 37. Negocierea clauzelor contractului de muncă	92
Art. 38. Interzicerea renunțării la drepturi.....	93
Art. 39. Drepturile și obligațiile salariaților	95
Art. 40. Drepturile și obligațiile angajatorului.....	105
Capitolul III. Modificarea contractului individual de muncă	114
Art. 41. Condiții. Excepții.....	114
Art. 42. Modificarea unilaterală a locului de muncă	117
Art. 43. Delegarea	118
Art. 44. Durata delegării. Indemnizația cuvenită salariatului.....	119
Art. 45. Detașarea	120
Art. 46. Durata detașării. Drepturile salariatului detașat.....	121
Art. 47. Garantarea drepturilor salariatului detașat.....	123
Art. 48. Alte cazuri de modificare temporară a locului și felului muncii	125
Capitolul IV. Suspendarea contractului individual de muncă	127
Art. 49. Modalități. Efectele suspendării	127
Art. 50. Suspendarea de drept. Cazuri.....	129
Art. 51. Suspendarea din inițiativa salariatului. Cazuri.....	135

Cuprins

Art. 52. Suspendarea din inițiativa angajatorului. Cazuri.....	139
Art. 53. Reducerea temporară și/sau întreruperea activității.....	145
Art. 54. Suspendarea prin acordul părților.....	146
Capitolul V. Încetarea contractului individual de muncă.....	147
Art. 55. Cazuri de încetare.....	147
<i>Secțiunea 1. Încetarea de drept a contractului individual de muncă</i>	<i>149</i>
Art. 56. Cazuri și situații	149
Art. 57. Nulitatea contractului	157
<i>Secțiunea a 2-a. Concedierea</i>	<i>160</i>
Art. 58. Noțiune. Motivele concedierii.....	160
Art. 59. Interdicții permanente privind concedierea.....	161
Art. 60. Interdicții temporare privind concedierea.....	162
<i>Secțiunea a 3-a. Concedierea pentru motive care țin de persoana salariatului.....</i>	<i>166</i>
Art. 61. Cazuri.....	166
Art. 62. Emiterea deciziei de concediere.....	171
Art. 63. Cercetarea și evaluarea prealabilă	172
Art. 64. Oferirea unui loc de muncă vacant.....	175
<i>Secțiunea a 4-a. Concedierea pentru motive care nu țin de persoana salariatului.....</i>	<i>177</i>
Art. 65. Concedierea individuală. Desființarea postului.....	177
Art. 66. Tipuri de concediere.....	181
Art. 67. Protecția salariaților concediați	182
<i>Secțiunea a 5-a. Concedierea colectivă. Informarea, consultarea salariaților și procedura concedierilor colective</i>	<i>183</i>
Art. 68. Concedierea colectivă.....	183
Art. 69. Informarea și consultarea salariaților	185
Art. 70. Comunicarea notificării.....	191
Art. 71. Evitarea concedierilor sau diminuarea numărului salariaților concediați.....	191
Art. 72. Notificarea către I.T.M. și A.T.O.F.M.	192
Art. 73. Amânarea emiterii deciziilor de concediere	194
Art. 74. Dreptul salariaților concediați de a fi reîncadrați	195
<i>Secțiunea a 6-a. Dreptul la preaviz.....</i>	<i>197</i>
Art. 75. Preavizul în cazul concedierii.....	197
Art. 76. Cuprinsul deciziei de concediere	200
Art. 77. Comunicarea deciziei de concediere	207

<i>Secțiunea a 7-a. Controlul și sancționarea concedierilor nelegale</i>	208
Art. 78. Nulitatea deciziei de concediere.....	208
Art. 79. Interdicția motivării ulterioare.....	210
Art. 80. Anularea deciziei de concediere. Efecte.....	212
<i>Secțiunea a 8-a. Demisia</i>	215
Art. 81. Noțiune. Înregistrare. Tipuri. Efecte	215

Capitolul VI. Contractul individual de muncă pe durată determinată	220
Art. 82. Încheiere și prelungire.....	220
Art. 83. Cazuri și situații	222
Art. 84. Durata maximă.....	227
Art. 85. Perioada de probă.....	228
Art. 86. Accesul la locuri de muncă vacante	229
Art. 87. Egalitatea de drepturi și tratament.....	230

Capitolul VII. Munca prin agent de muncă temporară	232
Art. 88. Noțiune și definiții	232
Art. 89. Misiunea salariatului temporar	235
Art. 90. Durata misiunii.....	236
Art. 91. Încheierea și cuprinsul contractului de punere la dispoziție.....	237
Art. 92. Drepturile și facilitățile salariatului temporar.....	239
Art. 93. Interdicție.....	241
Art. 94. Forma și conținutul contractului de muncă temporară.....	241
Art. 95. Încheierea contractului pentru mai multe misiuni	243
Art. 96. Salarizarea și drepturile salariatului temporar.....	245
Art. 97. Perioada de probă.....	247
Art. 98. Asigurarea condițiilor de muncă și protecția salariatului temporar.....	248
Art. 99. Angajarea salariatului temporar după încetarea misiunii	249
Art. 100. Concedierea salariatului temporar.....	250
Art. 101. Egalitatea de tratament	252
Art. 102. Interdicția percepției de taxe pentru recrutare	252

Capitolul VIII. Contractul individual de muncă cu timp parțial	254
Art. 103. Salariatul încadrat cu fracțiune de normă.....	254

Cuprins

Art. 104. Încadrarea salariaților cu fracțiune de normă	255
Art. 105. Clauzele speciale obligatorii.....	257
Art. 106. Drepturile salariatului încadrat cu timp de muncă parțial.....	259
Art. 107. Transferul salariaților la un loc de muncă cu normă întreagă.....	260
Capitolul IX. Munca la domiciliu.....	262
Art. 108. Salariații cu munca la domiciliu.....	262
Art. 109. Forma și conținutul contractului de muncă la domiciliu.....	263
Art. 110. Drepturi și condiții specifice	265
TITLUL III. TIMPUL DE MUNCĂ ȘI TIMPUL DE ODIHNĂ.....	267
Capitolul I. Timpul de muncă	267
<i>Secțiunea 1. Durata timpului de muncă</i>	<i>267</i>
Art. 111. Noțiune. Stabilire.....	267
Art. 112. Durata normală a timpului de muncă	270
Art. 113. Repartizarea timpului de muncă.....	271
Art. 114. Durata maximă legală a timpului de muncă. Stabilire	272
Art. 115. Stabilirea timpului de muncă în situații speciale.....	274
Art. 116. Programul de lucru inegal	275
Art. 117. Comunicarea programului de muncă.....	276
Art. 118. Programe individualizate de muncă.....	277
Art. 119. Evidența orelor de muncă	278
<i>Secțiunea a 2-a. Munca suplimentară</i>	<i>279</i>
Art. 120. Noțiune. Efectuarea muncii suplimentare.....	279
Art. 121. Limitarea efectuării muncii suplimentare.....	281
Art. 122. Compensarea prin ore libere plătite.....	282
Art. 123. Sporul pentru munca suplimentară.....	283
Art. 124. Interdicții privind munca suplimentară.....	284
<i>Secțiunea a 3-a. Munca de noapte</i>	<i>285</i>
Art. 125. Noțiune. Durata muncii de noapte.....	285
Art. 126. Beneficiile salariaților de noapte.....	287
Art. 127. Examinarea medicală a salariaților de noapte	288
Art. 128. Interdicții privind prestarea muncii de noapte	289
<i>Secțiunea a 4-a. Norma de muncă</i>	<i>290</i>
Art. 129. Noțiune. Stabilire.....	290

Art. 130. Tipuri de normă de muncă.....	291
Art. 131. Aplicabilitate.....	292
Art. 132. Elaborarea normelor de muncă.....	292
Capitolul II. Repausuri periodice.....	294
Art. 133. Noțiune.....	294
<i>Secțiunea 1. Pauza de masă și repausul zilnic</i>	<i>295</i>
Art. 134. Pauza de masă. Alte pauze.....	295
Art. 135. Repausul zilnic. Acordare și excepții	296
Art. 136. Munca în schimburi	297
<i>Secțiunea a 2-a. Repausul săptămânal</i>	<i>298</i>
Art. 137. Noțiune. Acordare. Excepții	298
Art. 138. Suspendarea repausului săptămânal.....	300
<i>Secțiunea a 3-a. Sărbătorile legale</i>	<i>301</i>
Art. 139. Zilele de sărbătoare legală. Acordare	301
Art. 140. Acordarea zilelor libere în unitățile sanitare și de alimentație publică	303
Art. 141. Acordarea zilelor libere în unitățile cu foc continuu	304
Art. 142. Beneficiile muncii prestate în zilele de sărbătoare legală.....	305
Art. 143. Acordarea altor zile libere	306
Capitolul III. Concediile	308
<i>Secțiunea 1. Concediul de odihnă anual și alte concedii ale salariaților.....</i>	<i>308</i>
Art. 144. Dreptul la concediu de odihnă anual	308
Art. 145. Durata și acordarea concediului de odihnă	309
Art. 146. Efectuarea și compensarea în bani a concediului de odihnă.....	312
Art. 147. Concediul de odihnă suplimentar	314
Art. 148. Programarea individuală și colectivă a concediului de odihnă.....	315
Art. 149. Efectuarea efectivă a concediului de odihnă.....	317
Art. 150. Indemnizația concediului de odihnă.....	317
Art. 151. Întreruperea concediului de odihnă	318
Art. 152. Acordarea zilelor libere plătite	319
Art. 153. Acordarea și durata concediului fără plată.....	320

Cuprins

<i>Secțiunea a 2-a. Concediile pentru formare profesională</i>	321
Art. 154. Dreptul la concediu pentru formare profesională.....	321
Art. 155. Acordarea concediilor fără plată pentru formare profesională	323
Art. 156. Acordarea și durata concediului fără plată pentru formare profesională.....	324
Art. 157. Concediul plătit pentru formare profesională.....	325
Art. 158. Asimilarea concediului pentru formare profesională la vechimea în muncă	327
TITLUL IV. SALARIZAREA	328
Capitolul I. Dispoziții generale	328
Art. 159. Noțiune. Stabilire.....	328
Art. 160. Elementele salariului.....	330
Art. 161. Plata prioritara a salariului.....	332
Art. 162. Stabilirea salariului.....	333
Art. 163. Confidențialitatea salariului. Excepții	335
Capitolul II. Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată	337
Art. 164. Stabilirea și calcularea salariului.....	337
Art. 165. Beneficii în natură acordate salariatului.....	339
Capitolul III. Plata salariului	341
Art. 166. Data și modalitatea de plată a salariului	341
Art. 167. Persoanele beneficiare ale salariului.....	344
Art. 168. Dovada plății salariului.....	345
Art. 169. Reținerile salariale. Condiții	347
Art. 170. Interdicția renunțării la drepturile salariale.....	349
Art. 171. Prescripția acțiunii pentru recuperarea drepturilor salariale.....	350
Capitolul IV. Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale	351
Art. 172. Reglementare	351

Capitolul V. Protecția drepturilor salariaților în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acesteia	353
Art. 173. Protecția salariaților transferați	353
Art. 174. Informarea și consultarea salariaților transferați	355
TITLUL V. SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ	357
Capitolul I. Reguli generale	357
Art. 175. Obligații ale angajatorului	357
Art. 176. Reglementări cu titlu special.....	359
Art. 177. Principii, reguli și măsuri generale.....	361
Art. 178. Organizarea activităților de sănătate și securitate în muncă	363
Art. 179. Asigurarea salariaților împotriva accidentelor de muncă și bolilor profesionale.....	365
Art. 180. Instruirea salariaților	366
Art. 181. Controlul și garantarea securității și sănătății în muncă	367
Art. 182. Alte obligații privind sănătatea și securitatea în muncă	368
Capitolul II. Comitetul de securitate și sănătate în muncă	371
Art. 183. Constituire și competențe.....	371
Art. 184. Organizare. Atribuții	372
Art. 185. Reglementări legale speciale.....	374
Capitolul III. Protecția salariaților prin servicii medicale	375
Art. 186. Asigurarea serviciului medical de medicina muncii.....	375
Art. 187. Organizarea medicinei muncii.....	376
Art. 188. Medicul de medicina muncii.....	377
Art. 189. Atribuțiile medicului de medicina muncii.....	378
Art. 190. Programe pentru îmbunătățirea mediului de muncă	379
Art. 191. Reglementări legale speciale	380
TITLUL VI. FORMAREA PROFESIONALĂ	381
Capitolul I. Dispoziții generale	381
Art. 192. Obiective. Scop.....	381

Cuprins

Art. 193. Forme ale formării profesionale.....	384
Art. 194. Obligatorietatea asigurării formării profesionale.....	386
Art. 195. Planul de formare profesională. Elaborare.....	387
Art. 196. Efectuarea formării profesionale	389
Art. 197. Cheltuielile și beneficiile legate de formarea profesională	391
Art. 198. Obligațiile ulterioare ale salariatului.....	392
Art. 199. Formarea profesională la inițiativa salariatului	396
Art. 200. Beneficii în natură pentru formarea profesională.....	397
Capitolul II. Contracte speciale de formare profesională organizată de angajator	398
Art. 201. Contractele speciale de formare profesională.....	398
Art. 202. Contractul de calificare profesională.....	399
Art. 203. Atestarea activităților de calificare profesională	400
Art. 204. Contractul de adaptare profesională	401
Art. 205. Durata contractului de adaptare profesională	402
Art. 206. Formatorul. Noțiune. Numire	403
Art. 207. Obligațiile și atribuțiile formatorului	404
Capitolul III. Contractul de ucenicie la locul de muncă.....	405
Art. 208. Contractul de ucenicie. Durata	405
Art. 209. Ucenicul. Noțiune. Dispoziții aplicabile	406
Art. 210. Reglementarea legală a activității de ucenicie	407
TITLUL VII. DIALOGUL SOCIAL	408
Capitolul I. Dispoziții generale.....	408
Art. 211. Stabilitatea și pacea socială.....	408
Art. 212. Consiliul Economic și Social.....	409
Art. 213. Comisiile de dialog social.....	410
Capitolul II. Sindicatele.....	411
Art. 214. Noțiune. Reglementare legală.....	411
Art. 215. Atribuțiile sindicatelor	412
Art. 216. Libertatea de asociere a sindicatelor.....	413
Art. 217. Recunoașterea și exercitarea drepturilor sindicale.....	414
Art. 218. Protecția drepturilor sindicale.....	414

Art. 219. Reprezentarea salariaților în conflictele de drepturi.....	415
Art. 220. Protecția liderilor sindicali împotriva concedierilor nelegale.....	416
Capitolul III. Reprezentanții salariaților.....	418
Art. 221. Desemnare și limitări ale mandatului.....	418
Art. 222. Alegerea și durata mandatului.....	420
Art. 223. Atribuții principale.....	421
Art. 224. Organizarea activității reprezentanților salariaților.....	422
Art. 225. Timpul alocat activității reprezentanților salariaților.....	423
Art. 226. Protecția împotriva concedierilor nelegale.....	424
Capitolul IV. Patronatul.....	425
Art. 227. Noțiune. Asociații patronale.....	425
Art. 228. Reglementare legală.....	426
TITLUL VIII. CONTRACTELE COLECTIVE DE MUNCĂ.....	427
Art. 229. Noțiunea, negocierea și încheierea.....	427
Art. 230. Reglementări legale speciale.....	430
TITLUL IX. CONFLICTELE DE MUNCĂ.....	431
Capitolul I. Dispoziții generale.....	431
Art. 231. Noțiune.....	431
Art. 232. Soluționarea conflictelor colective de muncă.....	432
Capitolul II. Greva.....	433
Art. 233. Scopul grevei.....	433
Art. 234. Definiția și libertatea grevei.....	434
Art. 235. Protecția salariaților greviști.....	436
Art. 236. Dispoziții legale speciale.....	437
TITLU X. INSPECȚIA MUNCII.....	438
Art. 237. Inspecția Muncii.....	438
Art. 238. Inspectoratele teritoriale de muncă.....	439
Art. 239. Reglementarea legală a Inspecției Muncii.....	439
Art. 240. Completarea registrului unic de control.....	440

Cuprins

TITLUL XI. RĂSPUNDEREA JURIDICĂ	441
Capitolul I. Regulamentul intern	441
Art. 241. Întocmirea regulamentului intern.....	441
Art. 242. Cuprinsul regulamentului intern.....	442
Art. 243. Aducerea la cunoștință a regulamentului intern.....	447
Art. 244. Modificarea regulamentului intern.....	448
Art. 245. Contestarea și controlul legalității.....	449
Art. 246. Termenul de întocmire.....	451
Capitolul II. Răspunderea disciplinară	452
Art. 247. Abaterea disciplinară. Noțiune.....	452
Art. 248. Sancțiunile disciplinare. Aplicare. Radieră.....	455
Art. 249. Interdicția amenzilor disciplinare. Unicitatea sancțiunii.....	460
Art. 250. Individualizarea sancțiunii disciplinare. Criterii.....	462
Art. 251. Procedura cercetării disciplinare prealabile.....	465
Art. 252. Aplicarea și cuprinsul deciziei de sancționare. Comunicare. Contestare.....	471
Capitolul III. Răspunderea patrimonială	479
Art. 253. Răspunderea civilă a angajatorului. Dreptul de regres.....	479
Art. 254. Răspunderea civilă a salariaților.....	482
Art. 255. Pagubele produse de mai mulți salariați. Divizibilitatea răspunderii.....	486
Art. 256. Restituirea sumelor nedatorate și a bunurilor necuenite.....	487
Art. 257. Reținerile din salariu. Quantumul maxim.....	489
Art. 258. Recuperarea prejudiciilor după încetarea contractului individual de muncă.....	490
Art. 259. Executarea silită a despăgubirilor datorate de salariat.....	491
Capitolul IV. Răspunderea contravențională	493
Art. 260. Faptele contravenționale. Sancțiuni.....	493

Capitolul V. Răspunderea penală.....	504
Art. 261. Neexecutarea hotărârii judecătorești privind plata salariilor	504
Art. 262. Neexecutarea hotărârii judecătorești privind reintegrarea în muncă.....	504
Art. 263. Punerea în mișcare a acțiunii penale.....	505
Art. 264. Infrațiuni	506
Art. 265. Alte infrațiuni. Pedepse complementare aplicabile	509
TITLUL XII. JURISDICȚIA MUNCII.....	513
Capitolul I. Dispoziții generale.....	513
Art. 266. Obiectul jurisdicției muncii.....	513
Art. 267. Părțile conflictelor de muncă	516
Art. 268. Termenele de prescripție în conflictele de muncă	523
Capitolul II. Competența materială și teritorială	527
Art. 269. Instanțele judecătorești competente material și teritorial.....	527
Art. 270. Taxele judiciare de timbru	529
Art. 271. Celeritatea soluționării conflictelor de muncă	530
Art. 272. Sarcina probei în conflictele de muncă.....	531
Art. 273. Celeritatea administrării probelor	535
Art. 274. Caracterul hotărârilor pronunțate în fond.....	536
Art. 275. Dispoziții legale de procedură	537
TITLUL XIII. DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE	539
Art. 276. Armonizarea cu normele europene și internaționale.....	539
Art. 277. Reglementarea funcțiilor de conducere. Directive europene	540
Art. 278. Dreptul comun în raporturile juridice de muncă.....	542
Art. 279. Proba vechimii în muncă.....	543
Art. 280. Dispoziții tranzitorii.....	546
Art. 281. Intrare în vigoare. Abrogări	547
Legea nr. 62/2011 a dialogului social.....	549
Legea nr. 319/2006 a securității și sănătății în muncă	616

Cuprins

Hotărârea de Guvern nr. 500/2011 privind registrul general de evidență a salariaților	642
Hotărârea de Guvern nr. 38/2008 privind organizarea timpului de muncă al persoanelor care efectuează activități mobile de transport rutier	649
Legea nr. 57/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, precum și a altor acte normative	656